

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten
eerste kamer

Openbare zitting van 16 maart 2021

Dossiernummer TB-0238-2020

In de zaak van:

Mr. X,
in persoon verschijnend, en met als raadsman, meester Y

spreekt de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing uit:

Tenlasteleggingen:

1.

Mr. X werd voor de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen vervolgd voor de volgende feiten en tenlasteleggingen:

“ De verwijzing geschiedt op grond van de hierna uiteengezette tenlasteleggingen, die een inbreuk uitmaken op de art 97, 100, 102 en 106 van de Codex Deontologie voor advocaten en op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die ten grondslag liggen aan het beroep van advocaat (art. 455 Ger. W. en art. 1 Codex Deontologie), met name:

- *het bewust opmaken en overmaken aan zijn tegenstrever, Mr. R op 31 januari 2019 van een foutieve en misleidende afrekening na het arrest van 30 januari 2019 van het Hof van Beroep te Antwerpen;*
- *het bewust rechtstreeks in contact treden met de heren A en B, cliënten van Mr. R door aan hen op 21 februari 2019 een rechtstreekse ingebrekestelling te richten;*
- *het bewust rechtstreeks en eenzijdig in contact treden op 20 maart 2019 met gedelegeerd rechter in het kader van een procedure gerechtelijke reorganisatie (GRP), zonder zijn tegenstrevers Mr. R, hiervan in te lichten.”*

Bestreden beslissing van de Tuchtraad van 14.07.2020:

2.

De tuchtraad besliste op 14.07.2020 als volgt:

*“Verklaart de tuchtvervolging ontvankelijk;
Wijst het verzoek tot nietigverklaring van de procedure af;
Verklaart de tenlasteleggingen lastens Mr. X niet bewezen en spreekt hem hiervoor vrij;”*

Hoger beroep van de stafhouder:

3.

Voornoemde beslissing van 14 juli 2020 werd aan de betrokken advocaat en de stafhouder meegedeeld per aangetekende brief van 15.07.2020.

Met een aangetekend schrijven van 17.07.2020 werd door de stafhouder hoger beroep aangetekend tegen de beslissing van 14.07.2020.

Beoordeling:

Wat de procedure betreft:

4.

Het hoger beroep werd regelmatig naar vorm en termijn aangetekend en is ontvankelijk.

Wat betreft het horen van de advocaat van de klagers op de zitting:

5.

De advocaat van mr. X vroeg op de zitting van 16.02.2021 dat de zaak met gesloten deuren zou behandeld worden. Hij bepleitte dat ook niet kon toegestaan worden dat de advocaat van de klagers kon gehoord worden, en verwees hierbij naar zijn uiteenzetting in zijn conclusie.

6.

De tuchtraad van beroep schorste de zitting om over dit aspect te beraadslagen.

Geoordeeld werd dat ingegaan moest worden op de vraag om de zaak met gesloten deuren te behandelen.

Anderzijds werd, onder verwijzing naar art. 458, § 1, derde lid en art. 459, § 2, tweede en derde lid juncto art. 467 Ger. W., besloten dat de klager ook voor de tuchtraad van beroep kon gehoord worden, waarna de zitting zou worden voortgezet met gesloten deuren.

De tuchtraad van beroep oordeelde hierbij dat geen enkele wettelijke regeling zich er tegen verzet dat een klager, n.a.v. dit gehoord worden, zich door een advocaat, mr. R, kan laten vertegenwoordigen.

De tuchtraad van beroep meende dat er in casu geen noodzaak was om te twijfelen aan het mandaat van de betrokken advocaat van de klagers. Uit het vermoeden dat de advocaat die houder is van de stukken een mandaat ad litem heeft, kan niet a contrario worden afgeleid dat sowieso vermoed moet worden dat de advocaat van een klager (die geen partij is in het tuchtproces) geen mandaat zou hebben wanneer hij niet als partij optreedt in een gerechtelijke procedure. De tuchtraad van beroep heeft er overigens over gewaakt dat enkel het hoorrecht van de klagers gerespecteerd werd, bij zoverre er concrete vragen gesteld werden die beperkt waren tot de saisine van de tuchtraad van beroep, en bij zoverre de advocaat van de klagers enkel op deze concrete vragen een antwoord gaf.

Na te zijn gehoord namens de klagers heeft mr. R de zaal verlaten en werd de zaak verder met gesloten deuren behandeld.

Wat betreft de beweerde nietigheid van het tuchtonderzoek betreft:

7.

Mr. X betoogt dat het tuchtonderzoek nietig zou zijn, omwille van het feit dat het geheim van het tuchtonderzoek / het beroepsgeheim geschonden werd en omwille van het feit dat het de facto de klagers waren die het onderzoek zouden gestuurd hebben en niet de stafhouder.

8.

Hoewel de stafhouder en de door de stafhouder aangestelde onderzoeker geen uitspraak doen over de gegrondheid van de tuchtvervolging en zij in principe dus niet onderworpen zijn aan de waarborgen van artikel 6.1 EVRM of aan het algemeen rechtsbeginsel van de onpartijdigheid van de rechter, belet dit niet dat de tuchtraad van beroep dient na te gaan of er zich geen elementen voordeden tijdens dit tuchtonderzoek die het eerlijk karakter van het tuchtproces op ernstige wijze in gedrang brengen.

De tuchtraad van beroep stelt vast dat in casu twee verschillende functies van de stafhouder aan bod gekomen zijn: enerzijds oefende de stafhouder het tuchtrecht uit, anderzijds oefende hij de bevoegdheid uit inzake batonnale injuncties.

De klachtbrief van 18.04.2019 bevatte immers twee aspecten: enerzijds werden een heel aantal tuchtinbreuken verweten aan mr. X, en anderzijds werd aan de stafhouder ook gevraagd om mr. X een verbod op te leggen nog verder in de kwestieuze procedure op te treden.

In dit tuchtdossier zijn beide functies niet geheel van elkaar gescheiden gebleven, en bevindt ook de briefwisseling die betrekking had op de vraag tot batonnale injunctie (waarbij de stafhouder er op aandrong om elkaar kopie van de briefwisseling mee te delen) zich in het tuchtdossier.

Dit element op zich maakt evenwel niet dat het tuchtonderzoek op een dusdanige manier is verlopen dat het eerlijk karakter van het tuchtproces op ernstige wijze in gedrang zou zijn gebracht.

Evenmin kan uit enig element van de zaak worden afgeleid dat het de facto de klagers zouden zijn die het onderzoek gestuurd hebben. Alleen al de uiteindelijke (beperkte) saisine wat de doorverwijzing betreft, toont duidelijk aan dat de stafhouder een eigen visie op deze zaak had, in grote lijnen afwijkend van de visie van de klagers (die andere en meer tuchtinbreuken suggereerden).

Uit de samenlezing van het geheel van het dossier blijkt niet dat het loutere feit dat de briefwisseling gedeeld werd inzake de vraag om verbod op te leggen aan mr. X nog verder in de procedure op te treden met zelfs de mogelijkheid om opmerkingen op deze brieven te

formuleren, een inbreuk inhoudt op art. 6.1. EVRM of dat dit feit het eerlijk karakter van het tuchtproces op enigerlei wijze nadelig beïnvloedde.

Er is geen sprake van enige schending van art. 6 EVRM.

Wat de grond van de zaak betreft:

Tenlastelegging 1: een foutieve en misleidende afrekening:

9.

Deze tenlastelegging is niet bewezen.

Uit de bedragen vermeld op de afrekening van 19.01.2019 kan worden afgeleid dat mr. X intresten berekend had conform de wet van 2 augustus 2002 (betalingsachterstand in het handelsverkeer).

Het arrest van 30.01.2019 veroordeelde de klagers tot *“betaling van de som van 2.800.000 EUR, te vermeerderen met de gerechtelijke intresten aan de wettelijke intrestvoet sedert 5 september 2016”*.

De cliënten van mr. X vorderden intresten overeenkomstig de wet van 2 augustus 2002 betreffende de betalingsachterstand in handelszaken. Uit de motivering van het arrest valt niet af te leiden dat het hof van beroep geoordeeld heeft dat deze wet niet van toepassing was en dat slechts de gemeenrechtelijke wettelijke intresten overeenkomstig de wet van 5 mei 1865 konden worden toegekend. Hoewel met het begrip *'wettelijke rentevoet'* of *'wettelijke intrestvoet'* meestal wordt verwezen naar voormelde gemeenrechtelijke intrestvoet, kon er, bij gebreke van uitdrukkelijke motivering, twijfel bestaan over welke wettelijke rentvoet het hof van beroep heeft bedoeld.

Anderzijds is het niet verboden dat advocaten over elke komma in een tekst juridische discussies houden, en daarbij zelfs trachten nieuwe wegen in te slaan.

Het feit dat mr. X de notie *“wettelijk intrestvoet”* interpreteerde als *“een intrestvoet die in een wet (zoals o.a. de wet van 02.08.2002) bepaald werd”* maakt geen deontologische inbreuk uit. Het blijft een feit dat er in meerdere *“wetten”* intrestvoeten bepaald werden (zie bv. ook de regelgeving overheidsopdrachten) en dat de rechtspraak terzake niet volkomen eenduidig is.

Het er op na houden van een afwijkende juridische mening houdt geen tuchtinbreuk in.

Tenlastelegging 2: bewust rechtstreeks in contact treden met de cliënten van mr. R:

10.

Deze tenlastelegging is bewezen.

Het verweer van mr. X dat het eigenlijk een andere en/of nieuwe procedure betrof gaat niet op: in casu ging het wel degelijk om dezelfde procedure, maar om de uitvoeringsfase. Niet

alleen blijkt dit uit de inhoud van de brief die rechtstreeks aan de klagers gericht werd (het betrof de uitvoering van het arrest dat ook in tegenspraak met de klagers werd uitgesproken), bovendien blijkt het duidelijk uit de eigen referte van mr. X dat het alleszins ook in zijn ogen dezelfde zaak betrof: de referte in zijn afrekeningsbrief van 21.02.2019 is "C / D" en de referte in zijn rechtstreekse brief aan de klagers van 21.02.2019 is hieraan identiek.

Het feit dat mr. X in deze brief van 21.02.2019 nog een nieuw argument schijnt te vinden tegen de persoon van de klagers zelf (hun eventuele oprichtersaansprakelijkheid), heeft niet tot gevolg dat het plots een andere zaak zou betreffen, waardoor hij deontologisch zou zijn vrijgesteld van de naleving van art. 102 Codex Deontologie.

Daarbij komt dat het begrip "een bepaalde zaak" in artikel 102 Codex Deontologie niet eng mag worden geïnterpreteerd.

Tenlastelegging 3: bewust rechtstreeks en eenzijdig in contact treden op 20 maart 2019 met gedelegeerd rechter:

11.

Deze tenlastelegging is niet bewezen.

Op het ogenblik van de contactname van 20 maart 2019 had deze contactname geen betrekking op enige procedure op tegenspraak, terwijl deze voorwaarde wel uitdrukkelijk staat ingeschreven in art. 100 Codex Deontologie.

Wat de tuchtsanctie betreft:

12.

Het rechtstreeks aanschrijven van de klanten van zijn tegenstrever houdt in hoofde van de advocaat een overtreding in van de deontologische regels, welke overtreding niet alleen bedreigend kan overkomen op die klanten, maar ook dusdanig strijdig is met de confraterniteit dat de loyale procesvoering door de advocaten in het gedrang kan komen.

Dit feit schendt het vertrouwen dat in advocaten moet kunnen gesteld worden, zowel door cliënten als door collega's, en maakt een inbreuk uit op artikel 455 en 456 Ger. W..

Gelet op het blanco tuchtverleden van mr. X en op de aard van de bewezen feiten past het in deze de uitspraak op te schorten voor een termijn van 3 jaar vanaf heden.

BESLISSING VAN DE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN:

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Advocaat-generaal P. Vanwalleghem gaf omwille van de omstandigheden van de zaak mondeling ter terechtzitting advies, en de advocaat van mr. X heeft daarop kunnen repliceren.

De tuchtraad van beroep verklaart het hoger beroep ontvankelijk en deels gegrond, en opnieuw rechtdoende:

De tuchtraad van beroep verklaart de tenlasteleggingen 1 en 3 lastens mr. X niet bewezen en spreekt hem hiervoor vrij;

De tuchtraad van beroep acht de tenlastelegging 2 bewezen, maar gelast ten voordele van mr. X de opschorting van de uitspraak gedurende een termijn van drie jaar vanaf heden;

De kosten worden ten laste gelegd van mr. X, en deze kosten worden in casu, overeenkomstig art. 460, laatste lid, Ger. W., begroot op nihil.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

R. Hobin, voorzitter, en de assessoren I. Derde, A. De Visscher, D. Peeters en P. De Jaegere

I. Derde

A. De Visscher

D. Peeters

P. De Jaegere

Waren aanwezig bij de uitspraak:

De heer Rob Hobin, voorzitter

mr. Ludwig Evens, secretaris

L. Evens

R. Hobin